

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/241/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121419290
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2022:6121419290.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: žalobcu : Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35831154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, zast.: JUDr. Ján Šoltés, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, o zaplatenie 5.576,98 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 11.07.2021 žalobkyňa podala na Okresný súd Banská Bystrica ako súd kauzálny príslušný v zmysle ust. § 2 zákona č. 307/2016 Z.z. o opomínanom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Zákon o opomínanom konaní“ a „opomínací súd“) návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým žiadala, aby opomínací súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej 5.576,98 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.576,98 eur od 20.12.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu zástupca žalobkyne odôvodnil tak, že právna predchodkyňa žalobkyne, Všeobecná úverová banka a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava 829 90, IČO: 31 320 155 (pôvodný žalobca, ďalej už len „VÚB a.s.“), dňa 01.02.2018 uzavrela so žalovaným Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 000904011270118, na základe ktorej poskytla žalovanému úver vo výške 5.700 eur. Podľa zmluvy o úvere žalovaný mal úver splácať formou dojednaných pravidelných mesačných splátok. Žalovaný porušil zmluvnú povinnosť platiť dojednané splátky riadne a včas. VÚB a.s. vyzvala žalovaného k okamžitému zaplateniu omeškaných splátok, spolu s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti všetkých úverových splátok pre ich neplatenie. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobkyne dlh z titulu omeškaných splátok nezaplatil, právny predchodca žalobkyne v súlade so zmluvnými podmienkami vyhlásil ku dňu 13.11.2018 predčasnú splatnosť celej pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej celej pohľadávky z úveru bolo žalovanému doručené dňa 12.12.2018 v súlade s čl. všeobecných obchodných podmienok označeným ako „Doručovanie a vyhlásenie klienta“. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia dlžnú sumu nezaplatil, dňom 20.12.2018 sa dostal do omeškania. Na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi VÚB a.s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom dňa 14.02.2020, a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 04.12.2020, ktoré sú obsahom spisu upomínacieho súdu sp.zn. 1OpP/37/2020, pohľadávka voči žalovanému bola VÚB a.s. postúpená žalobkyni, o čom bol žalovaný písomne upovedomený. Výška pohľadávky bola vyčíslená ku dňu 30.11.2020. Žalobkyňa si žalobou v tomto konaní uplatnila nárok na zaplatenie iba nesplatenej istiny úveru vo výške 5.576,98 eur.

3. Spolu so žalobou zástupca žalobkyne predložil súdu listiny označené ako „Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, zoznam dokladov k flexipôžičke, informácia finančného sprostredkovateľa k dojednanému poisteniu, predbežná žiadosť o flexipôžičku – bezúčelová zo dňa 27.01.2018, všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s., európske informácie o spotrebiteľskom úvere, údaj o hodnote RPMN, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, avízo o zadaní platby – Detaily pri verifikácii – Potvrdenie, základná informácia o dôležitých zmluvných podmienkach poistenia schopnosti splácať úver, všeobecné poistené podmienky pre poistenie schopnosti splácať úver – spotrebiteľský úver, e-mail zo dňa 29.01.2018 - konečné rozhodnutie k žiadosti, históriu transakcii na úverovom účte, „Tretiu upomienku - pokus o zmier,“ zo dňa 24.09.2018, podací hárok so zásielkou EPH527316532SK, „Výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 13.11.2018, vrátenú poštovou doručenkou s podacím číslom RE171267296SK, „ Oznámenie o postúpení pohľadávky“ zo dňa 09.12.2020, výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 25.06.2021, podací hárok č. RF25340344SK.

4. Dňa 27.07.2021 upomínací súd vydal vo veci platobný rozkaz sp.zn. 16Up/1164/2021, ktorým žalovanému uložil povinnosti v súlade so žalobou žiadosťou. Tento platobný rozkaz sa upomínaciemu súdu nepodarilo doručiť žalovanému do vlastných rúk. Žalovaný súdne písomnosti na adrese označenej žalobkyňou v žalobe, C. XXX, XXX XX C., ktorá je podľa Registra obyvateľov SR adresou je trvalého pobytu, v odbernej lehote neprevzal. Podľa zistení OO PZ v D. E., prostredníctvom ktorého sa upomínací súd pokúsil súdne písomnosti žalovanému doručiť opakovane, žalovaný sa v čase doručovania zdržiaval na brigáde v Českej republike. Preto upomínací súd vyzval žalobkyňu, aby navrhla pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa navrhla pokračovanie v konaní. Upomínací súd postupom podľa § 14 ods. 3 Zákona o upomínanom konaní dňa 19.11.2021 postúpil spis tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému na prejednanie a rozhodnutie veci podľa Civilného sporového poriadku.

5. Uznesením zo dňa 24.11.2021 č.k. 10Csp 241/2021 - 76 súd podľa § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a pripojeným listinám v lehote 15 dní od doručenia uznesenia. Uznesenie spolu so žalobou a jej prílohami bolo žalovanému na adresu jeho trvalého pobytu riadne doručené dňa 21.12.2021 (do vlastných rúk). Žalovaný na výzvu súdu nereagoval.

6. Výzvou zo dňa 27.04.2022 v rámci prípravy pojednávania súd vyzval zástupcu žalobkyne s poukazom na § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dokladov, rozhodných pre posúdenie splnenia povinnosti pôvodného veriteľa posúdiť pred uzatvorením zmluvy o pôžičke s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa pôžičku splácať, teda tzv. bonitu žalovaného. Zároveň súd vyzval žalobkyňu na doplnenie skutočností rozhodujúcich pre posúdenie jej aktívnej vecnej legitímácie, a to z pohľadu splnenia zákonných podmienok stanovených pre postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt ustanoveniami § 92 ods. 8 Zákona o bankách v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (§ 150 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

7. Na výzvu zástupca žalobkyne reagoval písomným podaním doručeným súdu dňa 16.09.2022, v ktorom uviedol, že pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovaného, v prílohe žaloby predkladá písomné dokumenty právneho predchodcu žalobkyne, z ktorých vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere žalovaný poskytol právnenému predchodcovi žalobkyne informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie. Pri posudzovaní bonity žalovaného bol právnym predchodcom žalobkyne tiež zaslaný dopyt na informačný systém SRBI (Spoločný register bankových informácií), prevádzkovaný pre všetky banky spoločnosťou CRIF, ktorým bolo zisťované prípadné nesplácanie/omeškanie so splácaním úverov poskytnutých od iných bankových domov. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že schopnosť žalovaného splácať úver bola právnym predchodcom žalobkyne riadne posúdená, so zohľadnením všetkých kritérií, ktoré majú na danú schopnosť vplyv. V prílohe tohto podania predložil listiny, a to prehľad odpovedí na verifikačné otázky zo sociálnej poisťovne a výpis z registra klientskych informácií. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii žalobkyne opakovane v prílohe predložil listinu označenú ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 24.09.2018 a poukázal na spolu so žalobou predložený podací hárok RE527316532, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovanému na adresu ním uvedenú, a to pod číslom zásielky RE526937291SK dňa 24.09.2018, čo vyplýva priamo z podacieho hárku na boku na jeho ľavej strane, kde je tento dátum uvedený. Uviedol, že pre nadobudnutie účinkov doručenia úkonu nie je podstatné, či sa adresát s doručovanou zásielkou

oboznámil až neskôr, v čase plynutia odbernej lehoty. Účinky doručenia nastávajú aj v prípade, ak možnosť obznámiť sa s obsahom zásielky adresát nevyužil. Poukázal na uznesenie NS SR sp.zn. 40Bdo 73/2016 uverejnené v časopise zo Súdnej praxe pod č. 45/2018 a uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011. Uviedol, že má za to, že v konaní bolo dostatočne preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok pre riadne a platné postúpenie pohľadávky bankou v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

8. Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom dňa 20.09.2022 bez prítomnosti žalobkyne. Zástupca žalobkyne písomným podaním doručeným súdu dňa 16.09.2022 svoju neúčast' ospravedlnil pracovnou zaneprázdnenosťou a zásadou hospodárnosti konania. Navrhol, aby súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti. Žalovaný na pojednávaní potvrdil, že predmetný úver roky nespláca. Uviedol, že v čase poskytnutia úveru pracoval v spoločnosti Whirlpool, kde mal príjem okolo 500 - 600 eur mesačne. Bol ženatý, mal 10 detí. Po dvoch mesiacoch prišiel o zamestnanie. Bližšie rozviedol svoje aktuálne sociálnoekonomické pomery. Súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v spore. K dôvodom svojho rozhodnutia súd udáva :

9. Žalovaný nepoprel a súd na základe dokazovania vykonaného v celom rozsahu návrhov strán nemal dôvodné pochybnosti o skutočnostiach tvrdných žalobkyňou v konaní, a to že dňa 01.02.2018 žalovaný uzavrel so Všeobecnou úverovou bankou a.s., Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 (ďalej len „VÚB a.s.“) zmluvu o úvere označenú ako „Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička,“ reg.č. 000904011270118 (ďalej už len „zmluva o úvere“), že na základe tejto zmluvy o úvere VÚB a.s. poskytla žalovanému úver vo výške 5.700 eur, a že žalovaný sa úver spolu s nákladmi spojenými s jeho poskytnutím zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Podľa listín „Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička,“ a „Európske informácie o spotrebiteľskom úvere“ VÚB a.s. sa zaviazala poskytnúť žalovanému úver s nasledovnými parametrami: druh úveru - bezúčelová flexipôžička, celková výška úveru 5.700 eur, celkové náklady dlžníka bez zľavy s dohodnutej služby, a to 2 % z úrokovej sadzby, 4.065,05 eur a so zľavou 3.447,55 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bez zľavy z dohodnutej služby 9.765,05 eur a so zľavou 9.147,55 eur, celkový počet anuitných splátok 95, výška mesačnej anuitnej splátky bez zľavy 101,59 eur a so zľavou 95,09 eur, dátum splatnosti prvej anuitnej splátky 12.03.2018 a poslednej dňa 12.01.2026, dátum splatnosti ostatných splátok vždy ku dňu, ktorý sa číselne zhoduje s dátumom splatnosti prvej splátky, výška úrokovej sadzby bez zľavy 14,48% a so zľavou 12,48 % p.a., jednorazový poplatok za poskytnutie úveru 114 eur, mesačný poplatok za poistenie 4,62 eur, ročná percentuálna miera nákladov bez zľavy 16,36 % a so zľavou 14,03 % , priemerná ročná percentuálna miera nákladov bez zľavy 12,19% a doba trvania zmluvy 96 mesiacov. Podľa histórie transakcii na úverovom účte predloženej žalobkyňou suma 5.700 eur bola žalovanému na účet poukázaná dňa 07.02.2018, tzn. v deň uzavretia zmluvy o úvere.

10. Žalovaný tiež nepoprel a súd nemal dôvodné pochybnosti ani o skutočnosti, že žalovaný dohodnuté splátky riadne neplatil. Podľa histórie transakcií na úverovom účte žalovaný zaplatil len štyri mesačné splátky, a to tri splátky po 99,71 eur a jednu splátku vo výške 99,72 eur, spolu teda 398,85 eur. Prvú splátku zaplatil dňa 12.03.2018, druhú dňa 16.04.2018, tretiu dňa 14.05.2018 a štvrtú splátku dňa 12.06.2018. Z toho na splatenie istiny banka započítala sumy 14,08 eur, 35,96 eur, 36,28 eur a 36,7 eur, spolu teda 123,02 eur. O riadnom neplatení dohodnutých splátok žalovaným svedčia aj listina „Tretia upomienka – pokus o zmier“ datovaná dňom 24.09.2018, obsahom ktorej je upozornenie, že VÚB a.s. eviduje neuhradenú pohľadávku zo zmluvy o úvere voči žalovanému, a to vo výške celkom 315,19 eur (z toho 113,04 eur istina, 178,34 úroky, 0,45 eur úroky z omeškania a 23,36 eur poplatky). Obsahom tejto listiny je výzva na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade banka bude požadovať vrátenie celej sumy úveru a zaplatenie jeho príslušenstva pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere.

11. Podľa listiny „Výzva na predčasné zosplatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ datovanej dňom 13.11.2018 a poštovej doručky obsahom tejto listiny vyhotovenej VÚB adresovanej žalovanému a.s. je oznámenie, že z dôvodu neuhradenia dlžnej sumy aj napriek predchádzajúcim upomienkam dňom 13.11.2018 („dnešným dňom“) vyhlasuje predčasnú splatnosť predmetného úveru, vrátane jeho príslušenstva a výzva žalovaného na zaplatenie celkom 5.928,55 eur do 7 dní od doručenia listu. Podľa predloženej poštovej doručky list bol žalovanému zaslaný na adresu trvalého pobytu C. XXX, XXX

XX E., na ktorej ju žalovaný v odbernej lehote neprevzal. Dňom 12.12.2018 pošta po uplynutí odbernej lehoty vrátila zásielku odosielateľovi späť.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere, tzn. ku dňu 01.02.2018 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, tzn. k 01.02.2018 (ďalej už len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

17. Podľa § 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

18. Vychádzajúc z cit. ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľská zmluva nie je osobitným zmluvným typom. Môže ňou byť ktorýkoľvek zmluvný typ upravený Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, iným právnym predpisom alebo aj zákonom neupravená, tzn. nepomenovaná zmluva, ak sú splnené požiadavky kladené na subjekty zmluvy, tzn. ak stranami zmluvy sú dodávateľ a spotrebiteľ. Spotrebiteľskou zmluvou je teda vždy založený právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ.

19. Medzi stranami nebolo sporné a súd nemal dôvodné pochybnosti o tom, že zmluva o úvere v prejednávanej veci má charakter zmluvy spotrebiteľskej, a že žalovaný má v právnom vzťahu založenom touto zmluvou o úvere postavenie spotrebiteľa. Záver, že žalovaný zmluvu o úvere uzavrel ako spotrebiteľ, teda že pri uzatváraní zmluvy o úvere nekonal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, vyplýva zo samotných zmluvných dokumentov, ktoré zmluvu o úvere označujú ako zmluvu o „spotrebiteľskom“ úvere, z označenia druhu úveru v zmluvných dokumentoch ako bezúčelový „spotrebiteľský“ úver, označenia žalovaného v zmluve údajmi fyzickej osoby – nepodnikateľa, ako aj z celkového ďalšieho obsahu zmluvnej dokumentácie (celkové náklady „spotrebiteľa“, a pod.). Súd poukazuje tiež na argumentáciu zástupcu žalobkyne v spore ustanoveniami spotrebiteľského práva (zákonom č.129/2010 Z.z., ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a pod.). Niet pochyb, že VÚB a.s. ako banka pri poskytovaní úveru konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

20. Jedným z druhov spotrebiteľských zmlúv sú zmluvy o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy o úvere v danej veci upravoval špeciálny zákon, a to Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý vo vzťahu k Občianskemu zákonníku má postavenie lex specialis. Súd zastáva názor, že úver poskytnutý žalovanému na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere v danej veci má charakter spotrebiteľského úveru tak, ako ho definuje Zákon o spotrebiteľských úveroch, a spotrebiteľská zmluva o úvere je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch.

21. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere v danej veci uzavrela VÚB a.s. ako bankový subjekt. Zaplatenia pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa v danej veci žalobou v konaní však nedomáha banka, ale žalobkyňa ako nebankový subjekt, a to s tvrdením, že predmetná úverová pohľadávka VÚB a. s. voči žalovanému vo výške 5.576,98 eur jej bola bankou postúpená na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vedenej v denníku Okresného súdu Banská Bystrica pod sp.zn. 10pP 37/2020 zo dňa 14.02.2020 uzavretej medzi VÚB a.s. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom, a žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 04.12.2020. Súd sa preto najprv zaoberal skúmaním vecnej aktívnej legitímácie žalobkyne v konaní. Aktívnou vecnou aktívnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, z ktorého žalobcovi vyplýva uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie aktívnej vecnej legitímácie (ako aj pasívnej vecnej legitímácie) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010). V sporoch s ochranou slabšej strany, ktorým je aj spotrebiteľský spor, súd aktívnu vecnú legitímáciu skúma z úradnej povinnosti, pričom dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o doplnení a zmene niektorých zákonov (ďalej už len „Zákon o bankách“) pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa (porovnaj napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021). Zásadnou otázkou, ktorú súd v rámci skúmania aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v konaní v danej veci riešil, bola otázka, či boli splnené všetky zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky VÚB a.s. na žalobkyňu, a ak áno, či došlo k postúpeniu pohľadávky vo výške, ktorej sa žalobkyňa v konaní na žalovanom domáha (porovnaj napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14CoCsp 52/2020 zo dňa 11.05.2021).

22. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorá podlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska, a ktorej základné právne postavenie vymedzuje zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Zákon o bankách“). Podľa § 2 Zákona o bankách banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu (nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú.v. EÚ L 176, 27.6.2013), a ktorá má bankové povolenie. Inú právnu formu banky tento zákon zakazuje. Banka môže bankové činnosti vykonávať iba na základe bankového povolenia podľa osobitného predpisu (Čl. 4 ods. 1 bod 42 nariadenia (EÚ) č. 575/2013) a v rozsahu a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi (napr. § 12 až 34 zákona č. 747/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov). V uvedenom právnom kontexte je potrebné posudzovať aj činnosť banky VÚB a.s. v danej veci spočívajúcu v postúpení pohľadávky na žalobkyňu.

23. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

24. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

26. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

27. Podľa § 92 ods. 8 veta prvá a druhá veta Zákona o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so

splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len postupník), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

28. Podľa § 17 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 17 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a

b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu 21aa) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže v existujúcom záväzkovom vzťahu dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv a povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku a preto na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka. Cit. všeobecné ustanovenia § 524 ods. 1 a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre postúpenie pohľadávky vyžadujú vždy písomnú formu, a súčasne stanovujú, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Vychádzajúc z ust. § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie pohľadávky potrebné. Zákon o bankách ako osobitný právny predpis (lex specialis) vo vzťahu k Občianskemu zákonníku v cit. ust. § 92 ods. 8 upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku patriacu banke, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Cit. ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch ako osobitného právneho predpisu (lex specialis) upravuje podmienky, za ktorých nemožno postúpiť práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách alebo s ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané).

32. Na podporu tohto svojho právneho záveru súd vzhľadom aj na súdu známu stále pretrvávajúcu argumentáciu žalobcov v obdobných sporov, spočívajúcu v tom, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje iba výnimky z bankového tajomstva a nie podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2018 sp.zn. 1Cdo 147/2017 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 60/2018, podľa ktorého: „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. V tomto

rozhodnutí Nejvyšší soud Slovenskej republiky o.i. tiež konštatuje, že: „...v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade zákona o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka...následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.“

33. Súd tu poukazuje tiež napr. na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.03.2018 sp. zn. 7Cdo 26/2017, podľa ktorého: „...podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu v prejednávanej veci než tú, že podmienky § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka svoju pohľadávku postúpiť inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).“

34. Do pozornosti súd dáva tiež dôvodovú správu k cit. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, podľa ktorej zavedenie tohto ustanovenia do Zákona o bankách má motivovať banky k tomu, aby robili kroky smerujúce k ukončeniu záväzkových vzťahov pri dlhodobom nesplácaní úverov dlžníkmi, a aby počas trvania zmluvných vzťahov iba nepripisovali úroky, poplatky a rôzne sankcie, a dlhy tak nezvyšovali. Takéto správanie bánk nespĺňalo požiadavku prístupu banky ako dodávateľa k spotrebiteľom s odbornou starostlivosťou tak, ako to vyplýva zo zákona o spotrebiteľoch. Nebolo tiež v záujme spotrebiteľov, aby po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy o úvere banka kedykoľvek počas trvania zmluvného vzťahu postupovala pohľadávku voči nim tretej osobe, ktorá nepodlieha dozoru a dohľadu Národnej banky Slovenska. Takéto konanie banky by sa priechilo účelu a zmyslu Zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

35. Z cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je možné vyvodiť, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktorá je už splatná. Podľa tohto ustanovenia banka má oprávnenie postúpiť pohľadávku alebo jej časť, s ktorou je dlžník v omeškaní po dobu stanovenú zákonom, a to o viac ako 90 kalendárnych dní, a to napriek písomnej výzve banky. Tieto zákonné podmienky musia byť pritom splnené kumulatívne. Tu súd na podporu tohto záveru, v nadväznosti aj na vymedzenie pohľadávky na účely ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách zástupcom žalobkyne v konaní, poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, podľa ktorého: „29. Z uvedeného vyplýva, že by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k neúnosnému právnemu stavu, ak by banky postupovali „živý úver“ na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS. V takomto prípade by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou ocitli v zmluvnom vzťahu s iným nebankovým subjektom. Uvedené by bolo v rozpore s požiadavkou náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách... 35. Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatný úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatnenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.“ (porovnaj tiež napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9CoCsp 50/2021 zo dňa 15.02.2022). Banka má nepochybne právo postúpiť na iný subjekt aj celú úverovú pohľadávku. Pre takýto postup je však nevyhnutné, aby banka pred postúpením úverovú pohľadávku v súlade so zákonom predčasne zosplatnila. Súd v danej veci dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní nepreukázala, že by VÚB a.s. pred postúpením úverovej pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorej konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 12.01.2026, na žalobkyňu bola splnila zákonné podmienky pre jej predčasné zosplatnenie.

36. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

37. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

38. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatnenie úveru dohodnutého v splátkach vyžadujú výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú do dispozičnej sféry spotrebiteľa, obsahujúcu upozornenie na aktuálny dlh a výslovné upozornenie na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej úverovej pohľadávky naraz z dôvodu nezaplatenia aktuálneho dlhu. Podľa cit § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka právo na zaplatenie celej úverovej pohľadávky má veriteľ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Podľa cit. § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Právo podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje v spotrebiteľských zmluvách lex specialis oproti všeobecnej norme § 565, môže veriteľ vykonať len po uplynutí zákonnej lehoty, ktorú nemožno skrátiť, ale za predpokladu, že omeškanie s uvedenou splátkou, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní viac ako tri mesiace trvá. Pred žiadosťou veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky sa ďalej vyžaduje, aby veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená aj tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Lehota na doručenie upozornenia spotrebiteľovi v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie zosplatnenia celej pohľadávky, nemusí bez ďalšieho začať plynúť až potom, ako je dlžník v omeškaní so splátkou 3 mesiace. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je upravená lehota, v ktorej musí veriteľ žiadať právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr. Táto je upravená v § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky a súčasne spotrebiteľ musí byť v omeškaní so zaplatením splátky 3 mesiace, pričom postačuje, aby bol v omeškaní len s jednou splátkou. Veriteľ je tak časovo limitovaný využitím práva na zosplatnenie. Do splatnosti tejto splátky, ktorá nadväzuje na splátku, od splatnosti ktorej uplynuli 3 mesiace, musí veriteľ právo na zosplatnenie uplatniť, inak jeho právo zaniká.

39. V prejednávanej spore žalobkyňa tvrdila, že VÚB a.s. ako právna predchodkyňa žalobkyne a postupca žalovaného riadne vyzvala na zaplatenie omeškaných splátok úveru. Opakovane predložila súdu listinu označenú ako „Tretia upomienka - pokus o zmier“ datovanú dňom 24.09.2018. V žalobe uviedla, že touto listinou VÚB a.s. žalovaného vyzvala na zaplatenie omeškaných úverových splátok a upozornila ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úverovej pohľadávky pre neplatenie splátok. Tvrdila, že tento list bol podaný na poštu na prepravu na adresu uvedenú žalovaným dňa 24.09.2018 pod č. zásielky RE527316523SK, o čom svedčí predložený poštový podací hárok. Ďalej predložila listinu „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ datovanú dňom 13.11.2018 s tvrdením, že týmto listom úver predčasne ku dňu 13.11.2018 zosplatnila. Uviedla, že táto listina bola žalovanému doručená dňa 20.12.2018 v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami banky, časť: „Doručovanie a vyhlásenia klienta“.

40. Obsahom listiny vyhotovenej VÚB a.s. „Tretia upomienka - pokus o zmier“ datovanej dňom 24.09.2018 adresovanej žalovanému na adresu C. XXX, XXX XX E., je upozornenie banky, že ku dňu vyhotovenia listiny eviduje po lehote splatnosti pohľadávku zo zmluvy o úvere vo výške celkom 315,19 eur (istina 113,40 eur, úroky 178,34 eur, úroky z omeškania 0,45 eur a poplatky 23,36 eur) a výzvu na okamžitú úhradu tejto dlžnej sumy. Listina ďalej obsahuje upozornenie, že: „V opačnom prípade budeme požadovať, aby ste vrátili celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v Zmluve o úvere“. Podľa prehľadu úhrad, ktorý žalovaný nijako nespochybnil, žalovaný mesačné splátky prestal platiť počnúc splátkou splatnou dňa 12.07.2018. Dňom 12.10.2018 sa dostal do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 12.07.2018 viac ako tri mesiace. Na zaplatenie dlžnej 315,19 eur bol listom zo dňa 24.09.2018 vyzvaný okamžite. VÚB a.s. mala oprávnenie úver predčasne zosplatniť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 12.07.2018 po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, teda od 12.10.2018, do splatnosti nasledujúcej splátky splatnej dňa 12.11.2018. Teda najneskôr do 12.11.2018. Žalobkyňa predložila súdu listinu vyhotovenú VÚB a.s. označenú ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“, datovanú dňom 13.11.2018, tzn. dňom nasledujúcim po splatnosti splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ mohol pristúpiť

k zosplatneniu celej úverovej pohľadávky naraz. Preto súd prijal záver, že právo VÚB a.s. na zosplatnenie celej pohľadávky z úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 12.07.2018 viac ako 3 mesiace, na zaplatenie ktorej mal byť žalovaný vyzvaný listom zo dňa 24.09.2018, dňom 12.11.2018 banke zaniklo. Oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 13.11.2018, preto nemožno priznať právne účinky predčasného zosplatnenia úverovej pohľadávky tak, ako to predpokladá citovaná právna úprava. Preto súd zastáva názor, že VÚB a.s. v danej veci nespĺnila zákonné podmienky pre predčasné zosplatnenie celej úverovej pohľadávky.

41. Navyše, žalobkyňa nijako nepreukázala, že by listina „Tretia upomienka - pokus o zmier“ datovaná dňom 24.09.2018 sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného. Pokiaľ zástupca žalobkyne poukazoval na predložený poštový podací hárok, z predloženej fotokópie poštového hárku je zrejme len to, že dňa 24.09.2018 mala byť na prepravu pod č. zásielky RE527316532SK podaná na poštu zásielka žalovanému, bez špecifikácie, o akú zásielku sa jednalo. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 20.09.2022 uviedol, že okrem výzvy na zaplatenie celého úveru si nepamätá, že by mu iné listiny boli doručené. Žalovaný teda nespochybnil podací hárok ako listinný dôkaz, súčasne však nepotvrdil, že by táto listina mu bola doručená. Bolo preto na žalobkyni, ktorú zaťažovalo dôkazné bremeno vo vzťahu k doručeniu tohto písomného právneho úkonu do dispozičnej sféry žalovaného (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka), aby toto svoje dôkazné bremeno uniesla. Tu súd poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 36/2000 zo dňa 15.12.2000, publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR pod č. 4/2021, podľa ktorého: „11.3....Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie...Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať“. Súd v danej veci mal za to, že žalobkyňa neuniesla v konaní dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, že listina zo dňa 24.09.2018 sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného (porovnaj tiež napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12CoCsp 26/2021 zo dňa 10.03.2022, sp.zn. 8CoCsp 16/2021 zo dňa 28.02.2022, sp.zn. 3CoCsp 23/2021 zo dňa 16.02.2022, a ďalšie). Preto súd upozorneniu zo dňa 24.09.2018 nemohol priznať právne účinky, a aj z tohto dôvodu úver považovať za riadne predčasnému zosplatnený. Podmienkou účinnosti uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky zo zmluvy o úvere podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka listom zo dňa 13.11.2018, teda tzv. predčasného zosplatnenia celej pohľadávky týmto listom bolo, aby žalovaný bol nie len v tom čase v omeškaní so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, ale aby v omeškaní bol aj napriek upozorneniu na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom v lehote nie kratšej ako 15 dní.

42. Vzhľadom na uvedené závery súd uzavrel, že nakoľko žalobkyňa nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre postúpenie úverovej pohľadávky alebo aspoň jej časti VÚB a.s. bankou, stanovené v cit. ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nepreukázala ani, že je v konaní vecne aktívne legitimovaná. Ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách upravuje osobitné podmienky, za ktorých možno alebo nemožno postúpiť peňažnú pohľadávku banky, teda tzv. bankovú pohľadávku, buď inej banke alebo inému subjektu, ktorý nie je bankou. Postúpenie pohľadávky, ktoré je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom a podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky v rozpore so zákonom je vylúčené (zakázané). Za danej situácie preto súd žalobu žalobkyne pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitimácie v konaní zamietol.

43. Navyše, postúpenie práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ku ktorému došlo dňa 04.12.2020, bolo v rozpore aj s ust. § 17 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky, podľa ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu. To neplatí iba vtedy, a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky (o ktorý sa v danej veci nejednalo), alebo ak sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Konečný termín splatnosti spotrebiteľského úveru v danej veci bol dojednaný na 12.01.2026, pričom k postúpeniu práv došlo 04.12.2020. Preto VÚB a.s. ani z tohto dôvodu nemohla pohľadávku na žalobkyňu postúpiť platne a postúpenie je podľa § 39 Občianskeho zákonníka aj z tohto dôvodu neplatné.

44. Za danej situácie preto súd žalobu žalobkyne pre nedostatok jej aktívnej vecnej legitimácie v konaní zamietol.

45. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

47. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Žalovaný mal tak úspech v konaní v plnom rozsahu a prislúcha mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov v plnom rozsahu trov. Žalovaný si nárok na náhradu trov neuplatnil, zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú. Preto súd žalovanému žiadnu náhradu trov voči žalobkyni nepriznal.

Poučenie:

Proti výrokom I. – II. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).